

Gäller för: Kirurgi och ortopedi

Innehållsansvar: Riad Konbaz, (riako1), Överläkare

Godkänd av: Charlotta Claesson, (chacl1), Verksamhetschef

Giltig från: 2025-09-23

Giltig till: 2027-09-15

Lyft av armar ovan axelnivå i samband med Trauma-CT

Bakgrund och syfte

För att minimera stråldos och få så adekvat CT-undersökning som möjligt vid multitrauma-CT så är det fördelaktigt om patienten kan lyfta armarna ovan axelnivå i samband med undersökningen. Vid vissa tillstånd är det dock olämpligt då det finns risk för förvärrade skador.

Utförande

Patienten får inte lyfta upp armarna ovan axelnivå på CT vid:

- Vid misstanke om frakturer i axelområde/ överarm: klavikelfraktur, scapulafraktur och humerusfraktur (proximal, skaft eller distal)
- Vid misstanke om brachial plexusskada
- Vid misstanke om axelluxationer
- Vid misstanke om armbågsluxation
- Vid felställd underarmsfraktur (kom ihåg att sätta en skena innan du skickar till röntgen)
- Passivt hos medvetslös patient

Angående hals- och brösttryggsador finns det inte mycket vetenskapligt stöd, man får göra en individuell bedömning, men i princip om patienten kan lyfta upp armarna utan att det gör ont i ryggen (hals och/eller bröst) så går det bra att lyfta upp armarna. Om det **gör ont vid lyft** så får man inte lyfta upp armarna på patienten.

Armarna kan i majoriteten av fallen läggas ovan på en kudde på magen istället när det är kontraindicerat att lyfta ovan axelnivå. Om det bara går att lyfta ena armen så är det bättre än att ingen lyfts.

Glöm inte ifall andra distraherande skador, vilka kan dölja smärtor relaterade till skador enligt ovanstående diagnoser och då omöjliggöra bedömning av dessa, finns så får patienten inte lyfta upp armarna.

Om armar kan lyftas eller inte ska dokumenteras i röntgenremissen.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Kirurgi och ortopedi

Innehållsansvar: Riad Konbaz, (riako1), Överläkare

Godkänd av: Charlotta Claesson, (chacl1), Verksamhetschef

Dokument-ID: SV9043-22965278-136

Version: 4.0

Giltig från: 2025-09-23

Giltig till: 2027-09-15